

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De ficu quæ fructum non protulit, Sermo CVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

Ium videre domini diem , si vis quicquid est dominum , per dominum possidere.

De fico qua fructum non protulit, Sermo CVI.

Sicut peritus magister ad audiendum rudes, ad intelligentum tardos, discipulorum sensus vario genere doctrinæ pulsat, suscitat, accendit ingenium: ita dominus similitudinibus variis, diuersis comparationibus, populorum pigros, tardosque animos ad euangelicum conuocat & inuitat auditum: namque hodie sic cœpit: *Arborem fici habebat quidam* *Luc. 15.*
plantatam in vinea sua, & venit querens fructum in illa,
& non inuenit: dixit autem ad cultorem vineæ: Ecclesiæ
anni sunt, ex quo venio querens fructum in ficalnea hac,
& non inuenio: succide eam, ut quid & terram occupat? At
ille respondens, ait illi, Domine, dimitte illam etiam hoc
anno, & que dum fodiam circa illam, & mittam stercore, &
siquidem fecerit fructum: si autem in futuro succides il-
lam. Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua.
Rogo quid tam planum, quid tam lucidum, quid tam
commune, quid rusticis sit vernaculum, quid pro-
prium sit peritis, quam propositæ similitudinis for-
ma? Quæ de generali usu veniens omnes & verbo
instruit & conuerit exemplo. Infructuosa arbor
intricat cespitem, necat spatia, exhaustit terræ vi-
res, cultorem conficit damno, afficit tædio possi-
dentem: ac sic excidere istam lucrum est, est istam
commodum non habere. Sic homo vrique qui na-
turæ donum, munus animæ, rationis beneficium,
excellentiam sensus, iudicium mentis, artis indu-
striam, culturæ bonum, per steriles atque inopes
actus reuertit, occupat, margin, auctori fructum,
cultori gratiam negat, sicut arbor è terra, sic iste è
vita meretur excidi. Et sicut infœcunda arbor si fue-

A 2 3 rit

rit in vinea , dum fundit mortiferam subiectis vi-
ribus umbram, inimica non sibi soli , sed etiam pa-
litibus sic fœcundis : ita homo defes , ignauus , si
præsit populis , non sibi soli fit noxius , sed mul-
tis : dum sequentes se suo vitiat & perdit exem-
plo. Sed hanc similitudinem quare dominus di-
xerit , audiamus : Arbor ficus , brumali tempore
transacto , dum grossos producit in florem , & simu-
lat suum suis floribus fructum , decipit incautos ,
illudit ignaros. Namque mox proiicit grossos , pi-
grum proficit & prorumpit in germen ; & fit poste-
rior cæteris fructu , quæ videbatur cæteras an-
tuſſe. Meritò ergo à domino synagoga arbori fici
comparatur , quæ calefacta tempore legali tempo-
raliter ecclesiastici fructus floruit in figura : Patriar-
charum namque radice solidata , sacerdotali exal-
tata culmine , Propheticis dilatata ramis , Iudaicæ
obseruationis repleta grossis florebat , tunc spe sola
fructum datura per Christum, imò ipsum Christum
datura post fructum , dicente Psalmista : De fructu
ventris tui ponam super sedem tuam. Vnde sancti
scientes hæc , spem fructus ex flore capiebant , &
solabantur præsentia de futuris : videntes iam iam-
que succedere æterna mortalibus , perpetua cadu-
cis , Legi gratiam , Synagogæ Ecclesiam , cælestia
terrenis , humanis diuina , omnibus Christum:
quem quia venturum longa patientia sustinebant,
venisse fideli gaudio sunt gauisi. Ex ipsis erat Simeon
ille , cui promissum erat ut non videret mortem ,
donec videret Christum domini , quem in vlnas
habens , tales prorupit in vocem : Nunc dimittis
seruum tuum domine , secundum verbum tuum
in pace , Quia viderunt oculi mei salutare tuum.
Ignari vero dum fiduciam gerunt in lege tota,

neque

Psal. 131.

Luc. 2.

neque sunt de Christi expectatione solicii, neque suscipere Christum, neque agnoscere meruerunt: & ita sunt legalibus decepti flosculis, sicut ne- scios grossis suis decipit fucus. Hinc est quod Domi- *Luc. 21.*
 nus aduentus sui tempora scire cupientes mittit ad ficum, dicens: Videte ficalneam, & omnes arbores cum producunt iam fructum: scitis quia propè est æstas, ita & vos cum videritis hæc fieri, scitote, quia propè est regnum Dei. Videntis quia fucus non signat præsētia, sed indicat sic futura. Sed iā per ordinē propositum prosequamur exēplum. *Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua.* Synagoga est arbor fucus, possessor arboris Christus, vinea in qua refertur plantata arbor ista, Israëliticus est populus: Isaia Propheta sic dicente: *Vinea domini sabbaoth* *Isa. 5.*
domus Israël est. Venit, inquit, querens fructum in illa,
& non inuenit. Venit Christus, & in synagoga fructum fidei reperit nullum: quia tota dolis erat in umbrata perfidiæ. Ad ficalneam venit Christus, ad quam legitur Adam nudus fugisse post culpā, dicente Geneseos libro: *Et cognoverūt quia nudi sunt: & cō-* *Gen. 3.*
suerunt folia fici, & fecerunt sibi succinctoria. Venit ergo ad ficum Christus ut inueniret Adam, ut nudum tegeret pio suo corporis indumento: cuius fucus non valebat, sed stimulabat pudorē: cuius fucus ista, id est synagoga, circumcisionibus suis nudabat patrem verandi corporis, non tegebat. *Venit, inquit, querens fructum, & non inuenit.* Dixit autem ad cultorem vineæ: *Ecce anni tres sunt, ex quo venio querens fructum in ficalneam hac, & non inuenio, succide eam.* Cultor vineæ, qui in fructuosam ficum iubetur excidere, est præfus synagogæ angelus, qui sterilitatem, quia non potest excusare, inducias impetrat supplicādo. Sed illud prætereundū non est quod dixit, *Ecce anni tres sunt.* Tres anni, tria sunt

sunt tempora per quæ Christus ad synagogam fructum quæsitus aduenit, id est, per Legem, per Prophetas, per ipsam sui præsentiam corporalem, ut infructuosa ficus, quæ iam diuinitati fructus velut non necessarios denegabat, vel homini, vel esurienti, vel manducaturo Christo cibos necessarios non negaret. Sed nunc quid cultor vineæ responderit, audiamus, *Domine, dimitte illam & hoc anno.* Cultor vineæ, concedi adhuc Euangelici temporis precatur annum, de quo Isaias dicit: *Prædicare annum domini acceptum, & diem retributionis.* Ut quid: *Vsque dum fodiam circa illam.* Vult eam Apostolico vomere perfodere, quia legalis cultri non valuit sentire culturam. *Et mittam stercorea.* Tantæ radici necessaria, quæ pro tanta pinguedine cespitis sancti tota cœlesti imbre non meruit esse fœcunda. Ficus sterilis, synagoga misera miseratione gentium stercoratur: ut vilissimis adiuta fomentis redeat ad fructum, quæ tanto & precioso vbere decepit ad fructum, quæ si post hæc in eadem sterilitate permanserit, iam non cultoris falce, sed ipsius dominantis securi desperata & inutilis succidetur. Et ideo non dixit in futuro succidā eam, sed succides eam: iuxta illud Ioannis: *Iam securis ad radicem arborum posita est.* Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum, excideatur, & in ignem mittetur. Quia post Euangelici cultum temporis infructuosas arbores securus iudicij succidet, & noxiissimum suscipiet & cremabit incendium.

In diuum Petrum Episcopum, Sermo C V / I.

Licet fandi sterilitas silentium mihi indicere videatur, loqui tamen vehementia cogit & sanctitas imperantis. Præstantius est enim imperium prodere eloquium, quam officiosum negare sermonem.

Quis